

Theosofie de archaische wijsheid,
het pad van het zoeken, niet van geloven.

Adepten, Avatars, Chohans, Hiërofanten, Mahatma's, Nabu's

Confucius K'ung Fu-tzu (551-479 vC) "Filosoof K'ung"; Chinese filosoof, staatsman en geleerde, wiens leer moraal, familie, sociale hervormingen, en staatsmanschap behandelde. Hij noemde zichzelf een "doorgever, **niet iemand die iets nieuws openbaart.**" Zijn Analecten is een van de vijf Chinese klassieke boeken .

Vertaald uit Encyclopedia Theosophical Glossery.

*****

Vr. – Waren Lao-Tse en **Confucius** boodschappers zoals onze theosofische leraren dat zijn?

GdeP – Ja, in het algemeen gesproken waren ze dat – vooral Lao-Tse. Hij was een grote wijze, een van de grootste en edelste uit de Chinese geschiedenis. Over zijn leven is praktisch niets bekend. Er zijn weinig legenden over hem bewaard gebleven, nauwelijks iets anders dan vage en nogal vluchtige gedachten. Men neemt aan dat hij omstreeks de zesde of zevende eeuw v.Chr. leefde en zijn hele leven een rustig bestaan leidde in een bepaald koninkrijk in China, dat hij voornamelijk onderrichtte door middel van paradoxen, dat hij veel volgelingen had en zijn invloed heel groot was. Het enige vaststaande feit is dat hij op gevorderde leeftijd naar het westen is gereisd, naar Tibet, en aan de grens van China en Tibet is hij verdwenen en daarna werd niets meer van hem vernomen. Natuurlijk is het eenvoudig een geval van een van de boodschappers van de Loge die naar huis terugkeert en dat pas doet als zijn levenswerk is voltooid – en in zijn geval deed hij dat openlijk.

Ik kan eraan toevoegen dat **Confucius** een pragmatische filosoof was en hoewel zijn reputatie in China tegenwoordig misschien groter is dan die van Lao-Tse, is dit gemakkelijk te begrijpen als u denkt aan de nuchtere en pragmatische mentaliteit van de Chinezen. Over het geheel genomen kan men echter zeggen dat de leringen van Lao-Tse een diepere geestelijke indruk op China hebben gemaakt dan zelfs de nationaal geliefde leringen van **Confucius**.

Dialogen van G. de Purucker, blz. 220-221
© 2005 Theosophical University Press Agency
Daal en Bergselaan 68, 2565 AG Den Haag

*****

Er is vaak (en zoals gewoonlijk ten onrechte) beweerd dat China, een land dat bijna zo oud is als India, geen kosmogonie had. Men klaagt 'dat **Confucius** deze niet kende en dat de boeddhisten hun kosmogonie uitbreidden zonder een persoonlijke god in te voeren'. De Yi-

Theosofie de archaïsche wijsheid,
het pad van het zoeken, niet van geloven.

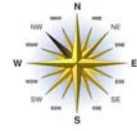
King, 'de essentie zelf van het denken in de oudheid en het gezamenlijke werk van de meest geëerde wijzen, geeft geen duidelijke kosmogonie'. Niettemin is er een en wel een heel bijzondere. Omdat echter **Confucius** geen toekomstig leven erkende en de Chinese boeddhisten het denkbeeld van één schepper verwerpen, en één oorzaak en de talloze gevolgen daarvan aanvaardden, worden zij door degenen die in een persoonlijke God geloven, verkeerd begrepen. Het 'grote uiterste' als het begin 'van veranderingen' (transmigraties) is de kortste en misschien de meest tot nadenken stemmende van alle kosmogonieën voor hen die, evenals de volgelingen van **Confucius**, de deugd ter wille van haarzelf liefhebben en onzelfzuchtig het goede proberen te doen zonder voortdurend uit te zien naar beloning en voordeel. Het 'grote uiterste' van **Confucius** brengt 'twee figuren' voort. Deze 'twee' brengen op hun beurt 'de vier beelden' voort; deze weer 'de acht symbolen'. Men klaagt erover dat, hoewel de aanhangers van **Confucius** er 'hemel, aarde en de mens in het klein' in zien, . . . wij er alles in kunnen zien wat we maar willen.

Ongetwijfeld, en dat geldt voor veel symbolen, vooral die van de latere religies. Maar wie iets weet over de occulte getaltekens, ziet in deze 'figuren' het symbool, hoe ruw ook, van een harmonieuze voortgaande evolutie van de Kosmos en zijn wezens, zowel de hemelse als de aardse. En iedereen die de numerieke evolutie in de oorspronkelijke kosmogonie van Pythagoras (een tijdgenoot van **Confucius**) heeft bestudeerd, zal altijd hetzelfde denkbeeld terugvinden in zijn triade, tetraktis en decade, die voortkomen uit de ene en enige Monade.

Confucius wordt door zijn christelijke biograaf bespot, omdat hij voor en na deze passage over 'waarzeggerij spreekt', en hij wordt als volgt geciteerd: 'De acht symbolen bepalen het geluk en het ongeluk en deze leiden tot grote daden. Er zijn geen beelden die nagebootst kunnen worden en die groter zijn dan hemel en aarde. Er zijn geen veranderingen, groter dan de vier jaargetijden (dit betekent noord, zuid, oost en west, enz.). Er zijn geen zwevende beelden, helderder dan de zon en de maan. In het voorbereiden van dingen voor het gebruik, is er niemand groter dan de wijze. Bij het bepalen van geluk en ongeluk is er niets groter dan de waarzegstrootjes en de schildpad.'

Daarom worden de 'waarzegstrootjes' en de 'schildpad', het 'symbolische stel lijnen' en de grote wijze die ze beschouwt terwijl ze één en twee worden, en twee vier worden en vier acht, en de andere stellen 'drie en zes', minachtend uitgelachen, alleen omdat zijn wijze symbolen verkeerd worden begrepen.

Zo zullen de schrijver en zijn collega's ongetwijfeld de stanza's bespotten die in onze tekst worden gegeven, want zij geven precies hetzelfde denkbeeld weer. De oude archaïsche kaart van de kosmogonie staat vol lijnen in de stijl van **Confucius**, concentrische cirkels en punten. Toch stellen die alle de meest abstracte en filosofische begrippen van de

Theosofie de archaische wijsheid,
het pad van het zoeken, niet van geloven.

kosmogonie van ons Heelal voor. In elk geval zal deze misschien beter aan de eisen en de wetenschappelijke doelstellingen van onze tijd beantwoorden dan de kosmogonische geschriften van Augustinus en de 'eerwaarde Beda', hoewel deze meer dan duizend jaar na die van **Confucius** werden uitgegeven.

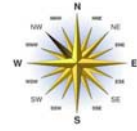
Confucius, een van de grootste wijzen van de oude wereld, geloofde in de oude magie en beoefende die zelf 'als we de mededelingen van Kin-Yu aanvaardden' . . . en 'hij prees die hemelhoog in Yi-King', vertelt zijn eerwaarde criticus. Niettemin leerden **Confucius** en zijn school zelfs in die tijd, d.w.z. 600 v.Chr., de bolvorm van de aarde en zelfs het heliocentrische stelsel; terwijl ongeveer driemaal 600 jaar na de Chinese filosoof de pausen van Rome 'kettters' bedreigden en zelfs verbrandden, omdat zij hetzelfde beweerden. Men lacht om hem als hij over de 'heilige schildpad' spreekt. Niemand die onbevooroordeeld is, kan echter veel verschil zien tussen een schildpad en een lam als kandidaten voor heiligheid, want beide zijn symbolen en niet meer. De os, de adelaar, de leeuw en soms de duif zijn 'de heilige dieren' van de westerse bijbel; de eerste drie vindt men gegroepeerd rond de evangelisten, en het vierde (het menselijke gezicht) is een Serafijn, d.w.z. een vurige slang, waarschijnlijk de gnostische Agathodaemon.

Zoals werd verklaard, hebben de 'heilige dieren' en de vlammen of 'vonken' binnen de 'heilige vier' betrekking op de oervormen van alles wat in het Heelal wordt gevonden in de goddelijke gedachte, in de wortel, die de volmaakte kubus of de collectieve en individuele grondslag van de Kosmos is. Zij staan alle in occulte betrekking tot de oorspronkelijke kosmische vormen en de eerste verdichtingen, werking en evolutie ervan.

H.P. Blavatsky in De Geheime Leer 1: 482 – 484
© 1988 Theosophical University Press Agency
Daal en Bergselaan 68, 2565 AG Den Haag

*****

De eerste verwarringen en misvattingen ontstonden uit de – voor westerlingen tamelijk onbegrijpelijke – leer over de periodieke 'verduisteringen' en de opeenvolgende 'Ronden' van de bollen langs hun cirkelvormige ketens. Een daarvan heeft betrekking op de 'vijfde'- en zelfs de 'zesde'-ronders. Degenen die wisten dat een Ronde werd voorafgegaan en gevolgd door een langdurige pralaya, een rustpauze die een onoverbrugbare kloof teweegbracht tussen twee Ronden, tot de tijd aanbrak voor een hernieuwde levenscyclus, begrepen niets van de 'gedachtefout' om te spreken van 'vijfde- en zesde-ronders' in onze vierde Ronde. Gautama Boeddha, zo zei men, was een zesde-ronder, **Plato** en enkele andere grote filosofen en denkers, 'vijfde-ronders'. Hoe kon dit? Een van de Meesters leerde en bevestigde, dat er zelfs nu op aarde zulke 'vijfde-ronders' waren; en hoewel men had

Theosofie de archaische wijsheid,
het pad van het zoeken, niet van geloven.

begrepen dat hij zei dat de mensheid nog 'in de vierde Ronde' was, scheen hij op een andere plaats te zeggen, dat we in de vijfde waren.

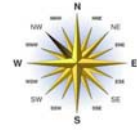
Hierop gaf een andere Leraar het 'apocalyptische' antwoord: 'Een paar regendruppels maken nog geen moesson, al kondigen ze die aan.' . . . 'Nee, we zijn niet in de vijfde Ronde, maar mensen van de vijfde Ronde komen al een paar duizend jaar aan.' Dit was nog erger dan het raadsel van de Sfinx! Beoefenaars van het occultisme onderwierpen hun hersenen aan de meest wilde speculaties. Lange tijd probeerden ze Oedipus te overtreffen en de beide beweringen met elkaar in overeenstemming te brengen. En omdat de Meesters bleven zwijgen, evenals de stenen Sfinx zelf, werden zij beschuldigd van inconsequentie, 'tegenstrijdigheid' en 'gebrek aan overeenstemming'. Ze lieten echter eenvoudig de speculaties doorgaan, om het westerse denkvermogen een les te geven die het hard nodig heeft. De oriëntalisten hadden in hun verwaandheid en in hun gewoonte om iedere metafysische opvatting en uitdrukking te verstoffelijken, zonder enige ruimte te laten voor oosterse beeldspraak en allegorie, van de exoterische hindoeïfilosofie een warboel gemaakt, en nu deden de theosofen hetzelfde met de esoterische leringen. Het is duidelijk dat de laatstgenoemden tot nu toe de betekenis van de uitdrukking 'vijfde- en zesde-ronders' volstrekt niet hebben begrepen.

De betekenis is echter eenvoudig deze: iedere 'Ronde' brengt een nieuwe ontwikkeling en zelfs een volkomen verandering teweeg in de verstandelijke, psychische, geestelijke en lichamelijke gesteldheid van de mens, waarbij al deze beginselen trapsgewijs in opgaande lijn evolueren. Hieruit volgt dat personen die, zoals **Confucius** en Plato, psychisch, verstandelijk en geestelijk tot de hogere evolutiegebieden behoorden, in onze vierde Ronde even ver waren als de gemiddelde mens zal zijn in de vijfde Ronde, waarvan de mensheid is bestemd om op deze evolutieladder veel hoger te staan dan onze tegenwoordige mensheid. Op dezelfde manier was Gautama Boeddha – de geïncarneerde wijsheid – nog hoger en groter dan de genoemde mensen, die vijfde-ronders heten, en worden Boeddha en Sankaracharya allegorisch zesde-ronders genoemd. Vandaar de verborgen wijsheid van de destijds 'ontwijkend' genoemde uitspraak, 'dat een paar regendruppels nog geen moesson maken, al kondigen ze die aan'.

H.P. Blavatsky in *De Geheime Leer* 1: 191 – 192
© 1988 Theosophical University Press Agency
Daal en Bergselaan 68, 2565 AG Den Haag

De edele leefregels door de ingewijden doorgegeven aan de vroege rassen van India, Egypte en Griekenland, China en Chaldea, zijn nu verspreid over de hele wereld. Alles dat

Theosofie de archaische wijsheid,
het pad van het zoeken, niet van geloven.

goed, edel en groots is in de menselijke natuur, elke goddelijke facet en aspiratie, opgewekt door de priester–filosofen, hebben getracht om hen te ontwikkelen tot hun ingewijden.

Hun ethische code gebaseerd op het altruïsme is nu universeel geworden. Het is te vinden in **Confucius** zijn “de atheïst”, die leerde dat, "hij die niet van zijn broeder houdt, geen deugd in zich heeft," en in het Oude Testament het gebod, “Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf. "

De hogere ingewijden werden als Goden, en Socrates zijn uitspraak is in Plato's “Phaedo”, terug te vinden: “ De ingewijden zullen zeker in het gezelschap van de Goden komen”.

Blavatsky Collected Writings Vol. XIV, page 256.

*****